

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, rozhodl samosoudkyní Mgr. Monikou Chaloupkovou v právní věci **žalobkyně Mgr. S. R., zastoupené Mgr. Monikou Ipserovou, advokátkou**, se sídlem Sladkovského 505, 530 02 Pardubice, **proti žalovanému Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2, **o žalobě proti rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje ze dne 27.9.2011, č.j. KrÚ 59948/2011/DSU,**

t a k t o :

- I.** Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje ze dne 27.9.2011, č.j. KrÚ 59948/2011/DSU, a rozhodnutí Městského úřadu Česká Třebová ze dne 9.5.2011, č.j. 9142/2011/CTR, **se p r o v a d y ř í z e n í z r u š u j í** a věc **se v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaný **n e m á** právo na náhradu nákladů soudního řízení a žalobkyni **s e** toto právo **n e p ř i z n á v á**.
- III.** Mgr. Monice Ipserové, advokátce, **s e p ř i z n á v á** vůči České republice náhrada nákladů řízení ve výši **9 000,- Kč**, která jí bude vyplacena z prostředků Krajského soudu v Hradci Králové do **60 dnů** od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 27.9.2011, č.j. KrÚ 59948/2011/DSU, Krajský úřad Pardubického kraje (dále jen „krajský úřad“) rozhodl o odvolání žalobkyně tak, že změnil výrok rozhodnutí Městského úřadu Česká Třebová (dále jen „městský úřad“ nebo „správní

orgán I. stupně“) ze dne 9.5.2011, č.j. 9142/2011/CTR, který po provedené změně zní: „Mgr. S. F. R., nar., trv. bytem, se v souladu s § 21, § 51 a § 66 zákona o pomoci v hmotné nouzi stanovuje povinnost vrátit přeplatek na dávce příspěvek na živobytí za měsíce 2/2009, 3/2009 a 4/2009, 5/2009, 7/2009, 8/2009 v celkové výši 15 610,- Kč.“

Žalobkyně podala proti rozhodnutí krajského úřadu včasnou žalobu, kterou se domáhala jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Namítla, že krajský úřad nezjistil stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti, neprovedl důkazy potřebné ke zjištění stavu věci a při hodnocení důkazů se dopustil logického pochybení, v jehož důsledku skutková zjištění nemají v provedených důkazech oporu. Takto obecné námitky poté konkretizovala následujícím způsobem:

Celkové sociální a majetkové poměry žalobkyně nebyly zjištěny v měsících leden až srpen 2009 jako poměry umožňující po úhradě odůvodněných nákladů na bydlení zaručit zajištění výživy a ostatních základních potřeb. Žalobkyně splnila všechny podmínky pro uznání za osobu v hmotné nouzi a tedy přiznání příspěvku na živobytí ve vymezeném období roku 2009. Z pouhého „vlastnictví“ účtů a pohybů na nich nelze dovodit, že se jednalo o příjmy žalobkyně. Rovněž domněnka o vlastnictví vývěsky s inzeráty v domě a tedy možnosti zvýšení si příjmu vlastní prací (pronájmem vývěsky) není důkazem o příjmech z výdělečné či jiné činnosti a majetkových poměrech žalobkyně.

Žalovaný se k žalobě vyjádřil podáním ze dne 30.4.2012, kterým navrhl její zamítnutí. K žalobní argumentaci uvedl následující:

Správní řízení před městským úřadem i řízení odvolací proběhla v souladu s platnými právními předpisy a v právním hodnocení nedošlo k pochybení. Městský úřad obdržel kopii účtů a vkladních knížek, jejichž vlastníkem byla žalobkyně, kdy finanční prostředky na nich by stačily k úhradě odůvodněných nákladů na bydlení a služeb s bydlením bezprostředně spojených, přičemž tuto skutečnost žalobkyně v době podání žádosti o dávku, ani v době jejího pobírání neoznámila. Z doložených výpisů přitom neplyne, že by žalobkyně nemohla s finančními prostředky na nich disponovat. Městský úřad tedy zahájil dne 9.2.2011 řízení ve věci přeplatku a poté, co žalobkyně nevyužila svého práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, ve věci rozhodl a krajský úřad jeho rozhodnutí potvrdil.

Předně je nutné zdůraznit, že podle § 75 odst. 2 zákona číslo 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), soud přezkoumává napadené výroky žalovaného rozhodnutí v mezích žalobních bodů, tedy v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu platí dispoziční zásada, kdy rozsah přezkumu napadeného správního rozhodnutí je vymezen žalobními body, jimiž žalobce konkretizuje svá tvrzení ve vztahu k namítanému porušení zákona. Přezkoumá-li soud žalobou napadené rozhodnutí nad rámec žalobních bodů, překročí rámec přezkumné činnosti vymezený v § 75 odst. 2 s.ř.s., přičemž Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) již v minulosti vyslovil, že „jinou vadou řízení před soudem“ s vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé je, pokud krajský soud přezkoumá a poté zruší žalobou napadené správní rozhodnutí z důvodu, který nebyl žalobcem uplatněn jako žalobní bod. Určitý průlom do dispoziční zásady ovládající správní soudnictví představuje povinnost soudu vyslovit rozsudkem nicotnost přezkoumávaného správního rozhodnutí bez návrhu (§ 76 odst. 2 s.ř.s.) a povinnost soudu zrušit napadené rozhodnutí pro

nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí (srov. např. rozsudek NSS ze dne 12.12.2003, č.j. 2 Ads 33/2003-78). Rozšířený senát NSS v rozsudku ze dne 8.3.2011, č.j. 7 Azs 79/2009-84, dále judikoval, že krajský soud je oprávněn zrušit rozhodnutí správního orgánu pro vady řízení uvedené v § 76 odst. 1 s.ř.s., tj. ex officio, v případě, pokud tyto vady brání přezkoumání rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, byť je žalobce výslovně v žalobě nenamítl (tj. jedná se o případy, kdy rozhodnutí není schopno přezkumu z hlediska žalobních námitek, přičemž tato vadnost a nemožnost podrobit rozhodnutí zkoumání musí být zjevná buď ze spisu či z jeho absence nebo z rozhodnutí samotného, pokud bude postrádat srozumitelnost či důvody v takové míře, že vylučuje zkoumání důvodnosti žaloby, anebo ji soud sezná na základě jiných rozhodných skutečností, jež se dostanou do jeho sféry). Další případy týkající se možnosti tohoto průlomu stanovila judikatura jen v určitých, specifických věcech (např. prekluze v daňovém řízení, zánik odpovědnosti za přestupek uplynutím zákonné lhůty, uplatnění zásady ne bis in idem, aplikace zásady „non-refoulement“, aplikace právního předpisu či ustanovení, které na věc nedopadají – avšak to jen při splnění předpokladů stanovených v judikátu NSS ze dne 28.7.2009, č.j. 8 Afs 51/2007-87). Konečně, dle názoru krajského soudu, výjimkou z této zásady bude i případ, kdy se bude jednat o porušení hmotněprávního ustanovení Listiny základních práv a svobod ze strany správního orgánu, které nebude předmětem žalobních námitek. Důvodem pro tuto výjimku je skutečnost, že ust. § 75 odst. 2 s.ř.s. představuje normu procesněprávní, a pokud se bude jednat o porušení hmotněprávního ustanovení Listiny základních práv a svobod, tak je třeba připomenout, že smysl procesních norem spočívá ve vytváření mechanismů k ochraně hmotného práva. Procesní normy nelze vnímat jako samoučelné, a tím spíše nemohou představovat překážku pro aplikaci ústavně zaručené hmotněprávní normy. Proto může v takovém případě krajský soud aplikovat hmotněprávní ustanovení Listiny základních práv a svobod i za situace, kdy žalobce tuto námitku v žalobě vůbec neuplatnil (podle rozsudku NSS ze dne 13. 6. 2008, č.j. 2 As 9/2008, který sice se vztahoval ke kasační stížnosti, ale lze jej argumentum a simili použít i v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, neboť základní úvaha aplikovaná v tomto případě je použitelná i v tomto řízení).

Krajský soud se tedy ve smyslu zmíněné judikatury nejprve zabýval otázkou, zda existuje některá z výše zmíněných výjimek ve vztahu k aplikaci dispoziční zásady. V této souvislosti dospěl krajský soud k závěru, že žalované rozhodnutí trpí vadou uvedenou v ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s., tedy nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů:

Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti:

Oznámení o zahájení řízení ve věci přeplatku příspěvku na živobytí ze dne 1.2.2011 bylo žalobkyni doručeno dne 9.2.2011, tedy tímto dnem bylo řízení zahájeno. Společně s oznámením bylo žalobkyni doručeno usnesení ze dne 7.2.2011, v němž byla poučena o možnosti seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim a současně jí byla stanovena lhůta k výkonu těchto práv v délce 5 dnů od oznámení usnesení.

Ve spise jsou založeny:

- seznam vyplacených dávek ze dne 19.6.2009 týkající se žalobkyně a období od září 2008 do června 2009,
- fotografie blíže neurčeného domu či domů, nedatovaného inzerátu s textem „pronajmu pokoj a kanceláře“ s nečitelným telefonním číslem, vývěsky s inzeráty, plakátku zvoucího na „setkání s duší ženy“ s popisem akcí v září 2009, podrobného programu 25. mezinárodního festivalu Miluj svůj život Plzeň, v němž je jako jedna z přednášejících zmíněna žalobkyně, a inzerátu ohledně Poradny

- kineziologie v Mgr. F.R. s nabídkou víkendových kurzů za cenu 2 200,- Kč, případně za cenu zvýhodněnou při splnění určitých podmínek přesně popsanych,
- výpisy z účtů vedených u České spořitelny, a.s., na jméno žalobkyně, č. účtu 2243003280 (období od 3.11.2008 do 24.9.2009), č. účtu 2243004240 (období od 3.11.2008 do 24.9.2009) a č. účtu 2337457080 (období od 31.12.2008 do 13.8.2009),
- výpisy z účtů vedených u ČSOB, a.s., na jméno žalobkyně, č. účtu 228798207 (období od 5.8.2009 do 30.9.2009) a č. účtu 228565569 (období od 30.3.2009 do 9.11.2009),
- žádost o příspěvek na živobytí podaná žalobkyní dne 2.9.2008.

Dále je ve spise rozhodnutí krajského úřadu ze dne 5.4.2011, č.j. KrÚ 26522/2011/DSU, kterým se ruší rozhodnutí městského úřadu ze dne 16.2.2011, č.j. 3175/2011/CTR, o povinnosti žalobkyně vrátit přeplatek příspěvku na živobytí za měsíce únor až květen 2009 a červenec až srpen 2009 v celkové výši 11 815,- Kč a věc se vrací tomuto úřadu k novému projednání a rozhodnutí.

Následuje rozhodnutí městského úřadu ze dne 4.5.2011, vypravené dne 9.5.2011, kterým se žalobkyni stanoví povinnost vrátit přeplatek příspěvku na živobytí za období leden až červenec 2009 ve výši 21 105,- Kč do 31.10.2011 s tím, že celková výše přeplatku činí 32 920,- Kč, ale žalobkyně již dne 29.3.2011 uhradila část přeplatku ve výši 11 815,- Kč. V odůvodnění se uvádí toto: „Z podnětu Krajského úřadu Pardubického kraje došlo k novému projednání přeplatku na dávce příspěvku na živobytí v rámci odvolacího řízení. Na základě právního názoru odvolacího orgánu došlo k novému posouzení situace a jejímu přehodnocení dle § 3 odst. 4 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Vzhledem k tomu, že celkové sociální a majetkové poměry žadatelky byly takové, že mohly i po úhradě odůvodněných nákladů na bydlení zaručit dostatečné zajištění výživy a ostatních základních potřeb, nebyla proto žadatelka uznána za osobu v hmotné nouzi. Jedná se o období od 1.1.2009, kdy žadatelka disponovala s finančními prostředky, které přesáhly částku živobytí, to jest 4 115,- Kč. Žadatelka vlastnila několik účtů u České spořitelny, a.s., také dva účty u ČSOB, a.s., prostřednictvím nichž byly žadatelkou prováděny platby, vklady a převody na jiné účty. Na tyto účty byly zasílány také finanční prostředky od fyzických osob. Tyto finanční prostředky však žadatelka úřadu nenahlásila. Při rozhodování bylo také přihlédnuto i k dalším okolnostem – žadatelka vlastnila v posuzované době vývěsku s inzeráty na vlastním domě, čímž si mohla dle zákona zvyšovat svůj příjem vlastním přičiněním, a to pronájmem vývěsky. Na této inzertní tabuli byly také inzerovány kurzy kineziologie, s telefonním kontaktem na žadatelku, dále měla inzerci též na internetu. Ani případný zisk z těchto aktivit žadatelka nenahlásila. Přízemí domu, kde žije, se snažila pronajímat – uváděla však, že bezúspěšně. S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti bylo rozhodnuto, jak výše uvedeno. Celková výše neprávem vyplacené částky příspěvku na živobytí za 1/2009 až 7/2009 činí 32 920,- Kč, žadatelka však již poměrnou část ve výši 11 815,- Kč uhradila dne 29.3.2011, zbývající částka připadající k úhradě činí tedy 21 105,- Kč.“

Žalobkyně proti tomuto rozhodnutí podala včasné odvolání, v němž uvedla, že sice vlastnila účty u České spořitelny, a.s., na tyto si ovšem rozdělovala peníze zaslané městským úřadem a též peníze půjčené od jiných osob k překlenutí období krize z důvodu městským úřadem pozdě vyplácených dávek. Namítla, že městský úřad nesprávně zhodnotil vklady, platby a výběry, ovšem žalobkyně se nemůže vyjádřit konkrétně, neboť městský úřad ve svém rozhodnutí též pouze obecně konstatuje, a to bez důkazů, jeho rozhodnutí je nesrozumitelné,

neboť není detailně, po dnech, měsících a položkách, zdůvodněn závěr, že žalobkyně nebyla osobou v hmotné nouzi. Pokud se týká účtů u ČSOB, a.s., žalobkyně o nich neví a žádá o sdělení, které konkrétní účty to jsou. Co se týká vývěsky, na domě v minulosti byla skříňka, v níž žalobkyně vyvěsila letáčky městského úřadu, Centra pro postižené, obrázky zvířat a v zimě Mikuláše a čerta. Za vyvěšení letáčků neobdržela žádné peníze. V domku bydlí žalobkyně sama, příjmy z pronájmu nikdy neměla, v době, kdy pobírala dávky, posílal k ní městský úřad své klienty, kdy tito se domnívali, že se jedná o sociální byt, žalobkyni jejich návštěvy velmi obtěžovaly. Částku 11 815,- Kč zaplatila žalobkyně, „aby měla klid“. Tuto městský úřad přijal neoprávněně a žalobkyně ji požaduje vrátit, neboť byla a je osobou v hmotné nouzi.

Městský úřad předložil spis krajskému úřadu k rozhodnutí o podaném odvolání s obsáhlou předkládací zprávou (3 strany textu), v níž mimo jiné vysvětluje, jak ověřil, že dvě telefonní čísla uváděná v inzerci jsou čísla žalobkyně, a jak dospěl k závěru o příjmech žalobkyně z pořádaných kurzů, podrobně se vyjadřuje k odvolacím námitkám, kdy např. uvádí čísla účtů žalobkyně u ČSOB, a.s., sděluje, že žalobkyni žádal o sdělení jejích účtů a ona reagovala žádostí o změnu výplaty dávek z účtu na peněžní poukázku (30.9.2009), komentuje obsah vývěsky a dává ho do spojitosti s částkou přijatou na účet žalobkyně od pana Lukáše Kaliny s poznámkou „díky za Bachovky“, odůvodňuje, proč dospěl k závěru, že žalobkyně provozuje kineziologii, pořádá semináře a přednáší, s tím, že žádnou tuto aktivitu ani příjmy z nich nenahlásila.

O odvolání rozhodl krajský úřad napadeným rozhodnutím, kdy změnil výrok prvoinstančního rozhodnutí tak, že se žalobkyni stanoví povinnost vrátit přeplatek na dávce příspěvek na živobytí za měsíce 2/2009, 3/2009 a 4/2009, 5/2009, 7/2009, 8/2009 v celkové výši 15 610,- Kč. V odůvodnění svého rozhodnutí nejprve konstatoval prvoinstanční rozhodnutí a odvolání žalobkyně, poté uvedl svá zjištění ze spisu a dálkového přístupu do informačního systému pomoci v hmotné nouzi. Konkrétně se jednalo o zjištění, že žalobkyně reagovala na výzvu městského úřadu ze dne 17.9.2009 k doložení výpisů z účtů od září 2008 tak, že je nemůže doložit, předložila doklad SIPO za srpen a září 2009, list výpisu z účtu u Poštovní spořitelny ze srpna 2009 a doklad o pohybu na postžirovém účtu v období od 14.9. do 16.9.2009, a dále o zjištění o číslech třech účtů žalobkyně u České spořitelny, a.s., o čísle účtu žalobkyně u ČSOB, a.s., o vkladech a výběrech na těchto účtech (jejich výše a data). Dále pak konstatoval, že žalobkyni byl odňat příspěvek na živobytí s účinností od 1.9.2009, dne 9.2.2011 bylo zahájeno řízení o přeplatku na příspěvku na živobytí, dne 5.4.2011 bylo krajským úřadem zrušeno první rozhodnutí městského úřadu v této věci a z jakých důvodů, a posléze se vyjadřuje k novému prvoinstančnímu rozhodnutí ze dne 9.5.2011 a k odvolání žalobkyně, a to následujícím způsobem: „V novém řízení městský úřad přihlédl k lednovým prostředkům na vkladní knížce u České spořitelny ve výši 6 100,- Kč (stav k 13.1.2009) jako k movitému majetku a aplikoval ustanovení § 3 odst. 4 zákona, čímž odvolatelku neuznal za osobu v hmotné nouzi již od tohoto měsíce a nově vyčíslený přeplatek se zvýšil na částku 21 105,- Kč. Odvolací orgán však konstatuje, že tento postup byl v rozporu se zákonem, neboť odvolatelce měl po úhradě odůvodněných nákladů na bydlení zůstat takový obnos, z nějž by bylo možné si zajistit obživu a ostatní základní potřeby. Částka živobytí odvolatelky činila 4 114,20 Kč a jen stanovené zálohy za energie 3 170,- Kč (plyn 1 470,- Kč + elektřina 1 700,- Kč). Podmínka pro postup dle § 3 odst. 4 zákona tak splněna nebyla. Po prostudování kompletní spisové dokumentace a vzhledem k výši těchto prostředků odvolací orgán dospěl k závěru, že výše zmíněnou lednovou částku bude posuzovat jako movitý majetek a hodnotit jej dle § 26 zákona. Odvolací orgán dále na finanční prostředky odvolatelky, které měla ke dni

2.7.2009 na vkladní knížce u České spořitelny ve výši 22 232,- Kč, pohlíží jako na movitý majetek, jehož hodnota byla taková, že by jí po úhradě odůvodněných nákladů na živobytí zajistila obživu. Z těchto důvodů aplikuje ustanovení § 3 odst. 4 zákona a odvolatelku neuznává za osobu v hmotné nouzi od července 2009. Po přepočtu přeplatku bylo zjištěno, že odvolatelce byl příspěvek na živobytí v měsíci únor 2009 vyplacen ve výši 4 115,- Kč, ačkoliv náležel ve výši 2 115,- Kč, v měsíci březnu 2009 vyplacen ve výši 4 115,- Kč, ačkoliv náležel ve výši 1 655,- Kč, v měsíci dubnu 2009 vyplacen ve výši 4 115,- Kč, ačkoliv náležel ve výši 1 655,- Kč, v měsíci květnu 2009 vyplacen ve výši 4 115,- Kč, ačkoliv náležel ve výši 3 655,- Kč, v měsíci červenci 2009 vyplacen ve výši 4 115,- Kč, ačkoliv náležel ve výši 0,- Kč a v měsíci srpnu 2009 vyplacen ve výši 4 115,- Kč, ačkoliv náležel ve výši 0,- Kč. Výše neoprávněně vyplacených částek: 2 000,- Kč + 2 460,- Kč + 2 460,- Kč + 460,- Kč + 4 115,- Kč + 4 115,- Kč = 15 610,- Kč.“ Dále pak již krajský úřad pouze citoval znění § 51 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi o povinnosti vrátit neprávem přijaté částky a vyjádřil se k odvolacím námitkám žalobkyně následujícím způsobem: „...příspěvek na péči nebyl jako rozhodný příjem započten (jeho odesílatel je ve výpisech jasně identifikován). Vlastnictví účtů u ČSOB, a.s., je ve spisové dokumentaci podloženo jejich kopiemi a odvolatelka dostala možnost se s veškerými podklady rozhodnutí seznámit už v roce 2009, kdy bylo vedeno řízení ve věci odejmutí příspěvku na živobytí. Další námitky, které se týkají vývěsky na domě, pronájmu bytu a konstatování odvolatelky, že není schopna pracovat, jsou pro toto správní řízení bezpředmětné.“

Z předloženého správního spisu v první řadě vyplynulo, že se krajský úřad zcela nedostatečně vypořádal s odvoláním žalobkyně.

Krajský úřad vůbec nereagoval na její tvrzení, že peníze na účtech byly z půjček, ke kterým byla žalobkyně donucena v důsledku městským úřadem pozdě vyplácených dávek.

Krajský úřad rovněž zcela přehlédl námitku žalobkyně, že prvoinstanční rozhodnutí obsahuje toliko obecná konstatování, bez uvedení důkazů, tudíž je nepřezkoumatelné. Tato odvolací námitka je přitom zcela namístě, neboť rozhodnutí městského úřadu postrádá základní náležitosti stanovené pro rozhodnutí zákonem číslo 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), konkrétně ust. § 68 odst. 3, podle něhož: „V odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.“ Prvoinstanční rozhodnutí obsahuje určité skutkové závěry, které ústí do závěru právního, totiž že žalobkyně nebyla od 1.1.2009 osobou v hmotné nouzi, nicméně vůbec není zřejmé, na základě jakých podkladů městský úřad k těmto závěrům dospěl. V jeho rozhodnutí je konstatováno vlastnictví několika účtů, možnost pronájmu vývěsky, existence příjmů z inzerovaných kurzů, ovšem jedná se o pouhá obecná konstatování, když zcela chybí konkrétní identifikace účtů, stavy účtů v rozhodném období, konkrétní údaje o jednotlivých kurzech a příjmech z nich. Prvoinstanční rozhodnutí rovněž zcela postrádá úvahy týkající se toho, jakým způsobem dospěl městský úřad k částce přeplatku ve výši 32 920,- Kč. Správní spis sice obsahuje řadu podkladů, jak soud sám výše konstatoval, nicméně tato skutečnost nemůže zásadní nedostatky rozhodnutí správního orgánu I. stupně napravit. Po účastníkovi řízení nelze požadovat, aby si nastudoval správní spis a dovozoval, jakým způsobem dospěl správní orgán ke svým závěrům. Naopak, každé rozhodnutí musí být natolik rádně odůvodněno, aby každému jeho čtenáři bylo zřejmé, proč je výrok rozhodnutí takový, jaký je, tedy z čeho správní orgán vycházel, jaká skutková zjištění z jím

nashromážděných konkrétních podkladů vyvodil, k jakým právním závěrům na základě těchto skutkových zjištění dospěl. Rozhodnutí městského úřadu v tomto směru trpí zásadními nedostatky a bylo povinností krajského úřadu ho zrušit a věc městskému úřadu vrátit k dalšímu řízení a novému rozhodnutí, neboť až na konkrétní odůvodnění rozhodnutí může žalobkyně adekvátně reagovat – podáním nebo nepodáním odvolání – a v případě podání odvolání vznést konkrétní odvolací námitky. Tím, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně změnil, zatížil krajský úřad řízení vadou, která způsobila nezákonnost jeho rozhodnutí, neboť odňal žalobkyni možnost odvolání. V tomto směru soud poukazuje na ust. § 90 odst. 1 písm. c) část věty do druhého středníku správního řádu: „Jestliže odvolací správní orgán dojde k závěru, že napadené rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy nebo že je nesprávné, napadené rozhodnutí nebo jeho část změnit; změnu nelze provést, pokud by tím některému z účastníků, jemuž je ukládána povinnost, hrozila újma z důvodu ztráty možnosti odvolat se;...“

Pokud se týká argumentu krajského úřadu, že vlastnictví účtů u ČSOB, a.s., je ve spise doloženo výpisy z těchto účtů a žalobkyně měla možnost se s nimi seznámit již v roce 2009 v rámci řízení o odejmutí příspěvku na živobytí, je tento zcela mylný. V řízení přece nelze poukazovat na jiné řízení, vedené před třemi lety. Takovouto argumentaci nelze považovat za řádné vypořádání se s odvolací námitkou žalobkyně.

Totéž pak platí pro odmítnutí dalších námitek jako pro řízení bezpředmětných. Pokud správní orgán I. stupně vycházel z vlastnictví vývěsky, dovozoval, že žalobkyně ji mohla pronajímat, a vyjadřoval se k možnému pronájmu bytu, a žalobkyně na toto v odvolání reagovala, bylo povinností krajského úřadu se s jejími námitkami vypořádat, anebo konkrétně odůvodnit, proč jsou tyto bezpředmětné. Pouhé konstatování bezpředmětnosti nepostačuje.

Z důvodu nevypořádání se s odvolacími námitkami žalobkyně je rozhodnutí krajského úřadu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. K tomu lze příkladmo citovat rozsudek NSS ze dne 19.12.2008, č.j. 8 Afs 66/2008-71, z něhož vyplývá, že na odvolací námitky nelze reagovat jejich prostou negací bez dalšího zdůvodnění, že „pokud se správní orgán v rozhodnutí o opravném prostředku nevypořádá se všemi námitkami, které v něm byly uplatněny, způsobuje to nepřezkoumatelnost rozhodnutí spočívající v nedostatku jeho důvodů“ a že „z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestřené účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů“. V případě, že soud shledá napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným, je povinen ho v souladu s § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. zrušit, a to i v případě, že žalobkyně nepřezkoumatelnost nenamítla, neboť takové rozhodnutí nelze ze samé podstaty věcně přezkoumávat (viz výše provedený podrobný rozbor rozsahu přezkumu ve správním soudnictví, resp. možnosti přezkumu napadeného rozhodnutí mimo rámec žalobních bodů). Navíc správní spis, tak jak byl předložen žalovaným, neposkytuje záruku úplnosti. Spis byl předkládán po částech (celkem na tři výzvy soudu), neobsahuje úplný spisový přehled, jeho jednotlivé listy nejsou číslovány, ani sepnuty (svázány) k sobě, zcela například chybí první rozhodnutí městského úřadu ve věci ze dne 16.2.2012, které je opakovaně zmiňováno v pozdějších rozhodnutích, či jakýkoliv podklad, z něhož by bylo zřejmé, že telefonní čísla na jednotlivých nabídkách kurzů patří žalobkyni. Neúplnost správního spisu by pak rovněž mohla být důvodem ke zrušení rozhodnutí pro vadu řízení spočívající v tom, že skutkový stav zjištěný správním orgánem nemá oporu ve spise (§ 76

odst. 1 písm. c) s.ř.s.) – samozřejmě za předpokladu, že by napadené rozhodnutí bylo přezkoumatelné.

Vzhledem k nedostatečnému odůvodnění napadeného rozhodnutí, kdy se krajský úřad nevypořádal se všemi odvolacími námitkami žalobkyně, soud postupoval podle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. a rozhodnutí zrušil pro vadu řízení spočívající v jeho nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů. Vzhledem k tomu, že nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů je rovněž prvoinstanční rozhodnutí, když z něj není vůbec zřejmé, z jakých podkladů městský úřad vycházel, na základě kterých z nich učinil svá skutková zjištění a proč, postupoval soud podle § 78 odst. 3 s.ř.s. a zrušil rovněž rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

Závěrem soud s ohledem na podrobný rozbor shora uzavírá, že rozhodnutí krajského úřadu je nepřezkoumatelné, neboť postrádá konkrétní vypořádání se se všemi odvolacími námitkami žalobkyně, a rozhodnutí prvoinstanční je rovněž nepřezkoumatelné, protože z něj není zřejmé, co vedlo městský úřad k jeho skutkovým a právním závěrům. V dalším řízení bude na příslušných správních orgánech, aby své rozhodnutí koncipovaly tak, aby odpovídalo nárokům kladeným na ně ust. § 68 odst. 3 správního řádu, tedy aby z něj bylo zřejmé, z jakých podkladů vycházely, jaká skutková zjištění z nich učinily, které podklady byly zásadní a které naopak nebyly, jak se vypořádaly s tvrzeními a námitkami žalobkyně, k jakým právním závěrům dospěly. Úvahy pak budou konkrétní, nebude se jednat o pouhá obecná konstatování, bez provázanosti na obsah spisu. Správní orgány též zváží případnou možnost ústního jednání, které by mohlo prospět rychlejšímu vyřešení sporných otázek.

O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s.ř.s., kdy úspěšná žalobkyně měla právo na náhradu nákladů soudního řízení vůči žalovanému. Z obsahu soudního spisu vyplynulo, že žalobkyně nevynaložila žádné náklady, neboť byla osvobozena od soudních poplatků a zástupkyně jí byla ustanovena na náklady státu, proto soud náhradu nákladů soudního řízení žalobkyni nepřiznal a ve vztahu k žalovanému vyslovil, že tento nemá na náhradu právo.

O přenosu poplatkové povinnosti na žalovaného ve smyslu § 2 odst. 3 věty první zákona číslo 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů („Je-li navrhovatel v řízení od poplatku osvobozen a soud jeho návrhu vyhověl, zaplatí podle výsledku řízení poplatek nebo jeho odpovídající část žalovaný, nemá-li proti navrhovateli právo na náhradu nákladů řízení nebo není-li též od poplatku osvobozen.“), soud nerozhodoval, neboť žalovaný je podle § 11 odst. 2 písm. b) téhož zákona („Od poplatku se osvobozují územní samosprávné celky v případech, kdy se spor týká výkonu státní správy, který je na ně přenesen.“) osvobozen.

Pokud se týká zástupkyně žalobkyně, žalobkyně byla soudem osvobozena od placení soudních poplatků, advokátka jí byla ustanovena na náklady státu a neúspěšnému žalovanému nelze povinnost k náhradě nákladů řízení, které platil, uložit, neboť tento je osvobozen, jak výše řečeno, od soudních poplatků. Náhradu výdajů, které vznikly advokátce v souvislosti se zastupováním žalobkyně, proto soud v souladu s § 35 odst. 8 s.ř.s. ustanovené advokátce přiznal vůči státu. Konkrétně se jedná o odměnu za dva úkony právní služby po 2 100,- Kč za převzetí věci a doplnění žaloby (§ 9 odst. 3, § 7 bod 5., § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky

číslo 177/1996 Sb.), odměnu ve výši jedné poloviny za dva úkony právní služby ve po 1 050,- Kč za doplnění návrhu na přiznání odkladného účinku a za vyjádření nesouhlasu s rozhodnutím věci bez jednání (§ 9 odst. 3, § 7 bod 5. a § 11 odst. 2 písm. a) ve spojení s odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.), čtyři paušální částky za čtyři úkony právní služby po 300,- Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky) a 20% DPH (§ 57 odst. 2 s.ř.s.), celkem tedy 9 000,- Kč.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Pardubicích dne 26.7.2012

Mgr. Monika Chaloupková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Andrea Pfeiferová

